

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 44/03-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2003 o sťažnosti J. Š., bytom B., zastúpeného komerčným právnikom JUDr. J. L., B., ktorou namietol porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 78/98, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2002 doručená sťažnosť J. Š., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného komerčným

právníkom JUDr. J. L., B., ktorou namietol porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 78/98.

Sťažovateľ uviedol, že 15. júna 1998 podal okresnému súdu návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželstva. Pretože nebol spokojný s priebehom konania, podal 16. mája 2002 predsedovi okresného súdu sťažnosť označenú ako „Sťažnosť na spôsob zapisovania do zápisnice z pojednávania – zaslanie“, na ktorú adresát nereagoval.

Ďalej sa okrem iného zmiňuje o tom, že v priebehu konania podal okresnému súdu návrh na vylúčenie sudkyne Mgr. E. S. z pojednávania a rozhodovania v jeho vyššie uvedenej veci, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 17 Nc 8/01 z 29. marca 2001 zamietnutý. Domáhal sa aj preskúmania uvedeného uznesenia, a to podnetom na podanie mimoriadneho dovolania z 26. júna 2001, avšak Generálna prokuratúra Slovenskej republiky ho odložila z dôvodu, že podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku nie je proti označenému uzneseniu prípustné.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že *„konajúca sudkyňa nevenuje mojej spornej veci dostatočnú pozornosť, koná skôr náhodne ako systematicky, zistil som, že doklady nie sú riadne zadokumentované. Sporná vec nie je plynule vybavovaná. BSM nie je na spravodlivé rozhodnutie tak komplikované, aby konanie muselo trvať viac ako 4 roky. V tomto prípade ide o zbytočný prieťah, ktorým som poškodený na svojich právach“*.

Nadväzne na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že okresný súd porušil v uvedenom konaní jeho vyššie označené práva, a prikáže mu pokračovať v tomto konaní bez zbytočných prietáhov. Požaduje aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 700 000 Sk.

Pretože sťažovateľ nepripojil k sťažnosti splnomocnenie na jeho zastupovanie pred ústavným súdom advokátom alebo komerčným právnikom, ako to vyžaduje ustanovenie § 20 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), vyzval ho ústavný súd listom z 20. novembra 2002, aby tak dodatočne urobil v lehote 15 dní od jeho doručenia. Zároveň ho upozornil na ustanovenie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov. V spojení s tým ho ďalej poučil, že sa vzhľadom na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde zásadne vyžaduje, aby sťažovateľ preukázal, že pred tým, než podal sťažnosť ústavnému súdu, využil právny prostriedok, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, teda že sa domáhal svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov už spôsobom, ktorý mohol viesť k jeho ochrane v konaní pred označeným všeobecným súdom a ktorý spočíva v podaní sťažnosti na zbytočné prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu. Vzhľadom na to vyzval ústavný súd sťažovateľa, aby preukázal, že splnil túto podmienku konania o sťažnosti.

Sťažovateľ odpovedal na vyššie uvedenú výzvu ústavného súdu podaním, ktoré mu bolo doručené 9. decembra 2002. K tomuto podaniu pripojil splnomocnenie na jeho zastupovanie pred ústavným súdom udelené komerčnému právnikovi JUDr. J. L., B., a namiesto požadovaného dokladu o splnení povinnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde zaslal ústavnému súdu kópiu sťažnosti, ktorú podal predsedovi okresného súdu 16. mája 2002 a namietal ňou spôsob zapisovania do zápisnice z pojednávania.

V predmetnom podaní zároveň navrhol, *„aby mi Ústavný súd SR priznal nemajetkovú ujmu Sk 500 000“*.

Keďže doklad zaslaný sťažovateľom ústavnému súdu na jeho výzvu neobsahoval zmienku o tom, že by sa ním bol domáhal aj ochrany namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov v konaní u orgánu štátnej správy súdov, vyzval ústavný súd listom z 19. decembra 2002 právneho zástupcu sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia jeho výzvy predložil dôkaz o tom, že jeho mandant splnil túto zákonom ustanovenú podmienku pre prípustnosť konania o sťažnosti.

Na túto výzvu reagoval samotný sťažovateľ listom z 8. januára 2003 adresovaným predsedovi ústavného súdu, v ktorom okrem iného uviedol: *„Sťažnosť som podal aj ministrovi spravodlivosti a tiež generálnemu prokurátorovi. V sťažnosti som poukazoval na viaceré pochybenia Okresného súdu Bratislava. Predseda Okresného súdu Bratislava I rovnako aj minister spravodlivosti a generálny prokurátor sa zaoberali len inými pochybeniami uvádzanými v sťažnosti, opomenuli sa zaoberať prietahmi súdu.“* Dôkaz, o poskytnutie ktorého ho ústavný súd žiadal vyššie uvedenou výzvou, však opäť nepredložil.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí skúmajúc splnenie podmienky jej prípustnosti z hľadiska vyššie citovaného ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí a zistil, že nespĺňa zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľ nepredložil k sťažnosti žiaden dôkaz o tom, že by sa bol domáhal svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov spôsobom, ktorý mohol viesť k jeho ochrane v konaní pred označeným všeobecným súdom a ktorý spočíva v podaní sťažnosti podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ taktiež nepreukázal ani netvrdil, že uvedenú podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd v predchádzajúcich konaniach opakovane vyslovil právny názor, podľa ktorého v konaní o každom návrhu pred ústavným súdom, v ktorom navrhovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces z toho dôvodu, že všeobecný súd nekonal spôsobom ustanoveným v zákone, je nevyhnutné, aby najprv vyčerpал všetky právne prostriedky ich ochrany, ktoré sú navrhovateľovi dostupné (mutatis mutandis I. ÚS 1/97, I. ÚS 49/98, III. ÚS 17/02).

V písomnostiach, ktoré sťažovateľ pripojil k svojej sťažnosti, sa namietajú zbytočné prietahy v označenom konaní iba v podnete na podanie mimoriadneho dovolania z 26. júna 2001, ktorý podal na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 17 Nc 8/01 z 29. marca 2001.

Ústavný súd si vyžiadal aj stanovisko okresného súdu z 15. októbra 2002 č. Spr. 2051/02 k sťažnosti sťažovateľa, ktorá mu bola doručená 16. mája 2002, z ktorej vyplýva, že táto sťažnosť bola predsedom okresného súdu s poukazom na § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov posúdená ako neprípustná, pretože ňou sťažovateľ namietal iba „spôsob protokolácie pojednávania Mgr. E. S.“.

Takýto postup sťažovateľa však nemožno považovať za splnenie požiadavky namietania prietahov v konaní u orgánu štátnej správy súdov. Podľa názoru ústavného súdu „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením prostriedku súvisia.

Nekonanie týmto spôsobom alebo chyba pri vyžadovanom postupe má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv“ (III. ÚS 44/03).

Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákona na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov.

Keďže v danom prípade sťažovateľ uvedeným spôsobom nepostupoval, ústavný súd dospel k záveru, že jeho sťažnosť nie je pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany jeho základných práv prípustná, a preto o nej rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2003